

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการเปรียบเทียบความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กป่วยโรคเรื้อรังและพี่น้อง ศึกษาในเด็กวัยเรียนอายุ 6-12 ปี ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเด็กป่วยที่ได้รับการรักษาที่แผนกกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรและโรงพยาบาลกบินทร์บุรี จำนวน 120 คน ซึ่งผลการวิจัยได้นำเสนอด้วยตารางประกอบการบรรยายโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่างระหว่างเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่หรือน้องปกติ และเด็กปกติที่มีพี่หรือน้องป่วยโรคเรื้อรัง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ข้อมูลทั่วไปของครอบครัว

ข้อมูลของบิดา พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.7 โดยมีค่าเฉลี่ยอายุเท่ากับ 37.2 ปี ($SD = 3.32$) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 45.0 อาชีพส่วนใหญ่คือ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 86.7 ข้อมูลของมารดาพบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 35-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.3 โดยมีค่าเฉลี่ยอายุเท่ากับ 34.7 ปี ($SD = 2.9$) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 45.0 อาชีพส่วนใหญ่คือ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 66.7 รายได้ของครอบครัวส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.7 โดยมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 17,600 บาท ($SD = 6340$) มีสถานภาพสมรสคู่คิดเป็น ร้อยละ 100.0 จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่วนมากประกอบด้วย บิดามารดาและบุตร คิดเป็นร้อยละ 75.0 และจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ส่วนใหญ่มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลครอบครัวเด็ก จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพของ บิดามารดา รายได้ สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัว และจำนวนบุตร

ข้อมูลของครอบครัว	จำนวน(N=120)	ร้อยละ
อายุบิดา		
30-34 ปี	26	21.7
35-39 ปี	56	46.7
40-45 ปี	38	31.7
ระดับการศึกษาของบิดา		
ประถมศึกษา	12	10.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	22	18.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย	54	45.0
ปวส./ อนุปริญญา	12	10.0
ปริญญาตรี	20	16.7
อาชีพปัจจุบันของบิดา		
รับจ้าง	104	86.7
ค้าขาย	2	1.0
เกษตรกร/กสิกรรม	6	5.0
รับราชการ	8	6.7
อายุมารดา		
28-34 ปี	46	38.3
35-39 ปี	64	58.3
40-42 ปี	10	8.3
ระดับการศึกษาของมารดา		
ประถมศึกษา	12	10.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	30	25.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	54	45.0
ปวส./ อนุปริญญา	6	5.0
ปริญญาตรี	18	15.0

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลของครอบครัว	จำนวน(N=120)	ร้อยละ
อาชีพปัจจุบันของมารดา		
รับจ้าง	80	66.7
ค้าขาย	20	16.7
เกษตรกรรม/กสิกรรม	16	13.3
รับราชการ	2	1.7
รัฐวิสาหกิจ	2	1.7
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน		
($\bar{X}$ = 17,600 บาท, SD = 6340) (range 5,000-30,000 บาท)		
< 5,000 บาท	2	1.7
5000 -10,000 บาท	10	8.3
10,001-15,000 บาท	44	36.7
15,001-20,000 บาท	42	35.0
20,001-25,000 บาท	2	1.7
25,001-30,000 บาท	20	16.7
สถานภาพสมรส		
อยู่	120	100.0
สมาชิกในครอบครัว		
บิดา มารดา บุตร	90	75.0
บิดา มารดา บุตรและญาติพี่น้องอื่น ๆ	30	25.0
จำนวนบุตรที่อยู่ในครอบครัว		
2 คน	100	83.3
3 คน	20	16.7

2. ข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก

จากตาราง 2 พบว่าเด็กในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่ปกติ เด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีน้องปกติ เด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรัง เด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรัง จำนวนกลุ่มละ 30 คน เด็กป่วยโรคเรื้อรังมีน้องเป็นเด็กปกติส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 76.0 เด็กป่วยโรคเรื้อรัง

มีที่เป็นเด็กปกติ ส่วนใหญ่เพศชาย ร้อยละ 53.5 เด็กปกติมีที่ป่วยโรคเรื้อรังส่วนใหญ่เพศหญิง ร้อยละ 80 และเด็กปกติมีน้องป่วยโรคเรื้อรังส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.4 เด็กในกลุ่ม ตัวอย่างมีอายุระหว่าง 6-9 ปีมากที่สุด โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 9.32 ปี ($SD = 1.68$) ค่าเฉลี่ยช่วงห่าง ของอายุของพี่น้อง เท่ากับ 2.6 ปี ($SD = 1.68$) เด็กป่วยโรคเรื้อรังที่เป็นที่ป่วยด้วยโรคหอบหืดมาก ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.7 ส่วนเด็กป่วยด้วย โรคเรื้อรังที่เป็นน้องป่วยเป็นโรคหอบหืดและโรคเลือด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 เท่ากัน ระยะเวลาในการเจ็บป่วยของเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่เป็นที่ มี ระยะเวลาการเจ็บป่วยน้อยกว่า 5 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70.0 ส่วนเด็กป่วยเรื้อรังที่เป็นน้อง มี ระยะเวลาการเจ็บป่วยอยู่ระหว่าง 6-10 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.5 ดังแสดงในตาราง 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ได้แก่เพศ อายุ ช่วงห่างของอายุ โรคประจำตัว

ข้อมูลทั่วไป	เด็กป่วยโรคเรื้อรัง		เด็กปกติ	
	มีน้องเป็นเด็กปกติ ร้อยละ (N=30)	มีที่เป็นเด็กปกติ ร้อยละ (N=30)	มีที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง ร้อยละ (N=30)	มีน้องป่วยเรื้อรัง ร้อยละ (N=30)
เพศ				
ชาย	76.0	53.3	20.0	36.6
หญิง	24.0	46.7	80.0	63.4
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0
อายุ (ปี)				
($\bar{X} = 9.32$ ปี ($SD = 1.68$))				
6-9 ปี	90.0	10.0	100.0	0.0
10-12 ปี	10.0	90.0	0.0	100.0
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0
ช่วงห่างของอายุพี่น้อง				
($\bar{X} = 2.61$ ปี, $SD=0.75$)				
1-2 ปี	53.5	26.7	60.0	23.3
3-4 ปี	46.5	73.3	40.0	76.7
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	เด็กป่วยโรคเรื้อรัง		เด็กปกติ	
	มีน้องเป็นเด็กปกติ	มีพี่เป็นเด็กปกติ	มีพี่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง	มีน้องป่วยเรื้อรัง
	ร้อยละ (N = 30)	ร้อยละ (N = 30)	ร้อยละ (N = 30)	ร้อยละ (N = 30)
เด็กป่วยด้วยโรคเรื้อรัง				
โรคหัวใจ	13.4	10.0		
โรกระบบเลือด	33.3	20.0		
โรคมะเร็ง	0.0	3.3		
โรคต่อมไทรอยด์	20	20.0		
โรคหอบหืด	33.3	46.7		
รวม	100.0	100.0		
ระยะเวลาการเจ็บป่วย				
น้อยกว่า 5 ปี	43.3	70.0		
6-10 ปี	53.3	30.0		
มากกว่า 10 ปี	3.4	0.0		
รวม	100.0	100.0		

ส่วนที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง

1. ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างเด็กป่วยโรคเรื้อรังและเด็กปกติ จำแนกตามคุณลักษณะทางประชากร การศึกษาของมารดา รายได้ของครอบครัว โรคเรื้อรังและระยะเวลาป่วย

จากตาราง 3 พบว่า เด็กปกติเพศหญิงมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมากที่สุดเท่ากับ 32.3 (SD = 4.1) ในกลุ่มอายุพบว่าเด็กปกติที่มีอายุระหว่าง 6-9 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมากที่สุดเท่ากับ 32.2 (SD = 4.3) เกี่ยวกับระดับการศึกษาของมารดา พบว่าเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มารดามีการศึกษาอยู่ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมากที่สุดเท่ากับ 31.0 (SD = 4.1) เด็กปกติที่อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 15,001 บาท ขึ้นไป มีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมากที่สุดเท่ากับ 32.6 (SD = 3.8) ในกลุ่มเด็กป่วยโรคเรื้อรังพบว่าเด็กป่วยโรคหัวใจ ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองมาก

ที่สุดเท่ากับ 30.0 ($SD = 8.1$) ส่วนเด็กที่มีความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำสุด คือเด็กป่วยด้วยโรคมะเร็ง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.5 ($SD = 4.9$)

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษาของมารดา รายได้ ครอบครัว ระยะเวลาการเจ็บป่วย

ข้อมูลทั่วไป	คะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง					
	เด็กป่วยโรคเรื้อรัง			เด็กปกติ		
	$N=60$			$N=60$		
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD
เพศ (Max = 44, Min=0)						
ชาย	39	20.3	6.5	17	28.5	4.9
หญิง	21	22.0	8.1	43	32.3	4.1
อายุ (Max = 44, Min=0)						
6-9 ปี	32	23.0	7.6	31	32.2	4.3
10-12 ปี	28	18.4	5.8	29	30.2	4.8
การศึกษาของมารดา (Max = 44, Min=0)						
ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา	76	31.0	4.4	6	28.0	6.17
ปริญญาตรี	24	21.0	7.2	54	18.0	6.5
รายได้ของครอบครัว (Max = 44,Min=0)						
< 15,000 บาท	28	17.7	5.3	28	29.7	5.0
> 15,001 บาท	32	23.0	7.4	32	32.6	3.8
โรคเรื้อรัง (Max = 44, Min=0)						
โรคหัวใจ	14	30.0	8.1			
โรกระบบเลือด	32	25.3	8.3			
โรคมะเร็ง	2	18.5	4.9			
โรคต่อมไทรอยด์	24	24.7	8.7			
โรคหอบหืด	48	26.4	7.0			
ระยะเวลาป่วย (Max = 44, Min=0)						
< 5 ปี	34	21.0	7.3			
> 5 ปี	26	20.7	7.0			

2. ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง โดยรวมและรายด้าน

2.1 ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวม

พบว่าเด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวมเท่ากับ 32.2 ($SD = 4.45$) รองลงมาคือ เด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรัง มีคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวมเท่ากับ 30.3 ($SD = 4.79$) ส่วนค่าคะแนนต่ำสุดคือเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีน้องเป็นเด็กปกติ มีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวมเท่ากับ 18.07 ($SD = 5.39$) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง โดยรวมของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

กลุ่มเด็ก	คะแนนความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง	
	$\bar{X}$	SD
1. เด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรัง	32.3	4.45
2. เด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรัง	30.3	4.79
3. เด็กป่วยโรคเรื้อรังมีพี่ปกติ	23.3	7.65
4. เด็กป่วยโรคเรื้อรังมีน้องปกติ	18.1	5.39

2.2 ด้านตนโดยทั่วไป

ค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตนโดยทั่วไป พบว่า เด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรังมีคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวมสูงสุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.70 ($SD = 2.05$) เด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีน้องเป็นเด็กปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวมต่ำสุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 7.07 ($SD = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปกติที่มีพี่หรือน้องป่วยโรคเรื้อรัง มีค่าคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่หรือน้องปกติทุกข้อ โดยเฉพาะข้อ 10 “ข้าพเจ้าไม่สามารถเป็นที่พึ่งของใครได้” ข้อ 16 “โดยปกติข้าพเจ้าสามารถดูแลตนเองได้” และข้อ 21 “บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกอายตัวเอง” ที่เด็กปกติที่มีพี่หรือน้องป่วยโรคเรื้อรังมีค่าคะแนนเฉลี่ยเต็มเท่ากับ 1 ในขณะที่กลุ่มเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่หรือน้องปกติ มีค่าคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่า ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เด็กป่วยโรคเรื้อรังมีความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองในหัวข้อนี้ต่ำกว่า ประเด็นที่น่าสนใจอีกคือ ข้อ 1 “ข้าพเจ้าไม่ค่อยหวั่นไหวต่อเหตุการณ์ใด ๆ” เด็กทุกกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0 แสดงว่าเด็กทุกคนมีความรู้สึกรู้สึกหวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และข้อ 23 “ข้าพเจ้าไม่เคยทำ

อะไรประสบความสำเร็จ” เด็กทุกกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1 แสดงว่าเด็กมองโลกในแง่ดีว่าตนเองยังมีศักยภาพในตัว ดังนั้นจึงประสบความสำเร็จในการทำสิ่งต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตนทั่วไปแยกรายข้อ

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ด้านตนเองทั่วไป	เด็กปกติ				เด็กป่วยโรคเรื้อรัง			
	มีพี่ป่วยโรคเรื้อรัง		มีน้องป่วยโรคเรื้อรัง		มีพี่เป็นเด็กปกติ		มีน้องเป็นเด็กปกติ	
	(n=30)		(n=30)		(n=30)		(n=30)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ข้าพเจ้าไม่คอยหวั่นต่อเหตุการณ์ใด ๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2. ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจโดยไม่รู้สึกลำบากใจเกินไป	0.13	0.34	0.00	0.00	0.03	0.18	0.27	0.45
3. ข้าพเจ้าต้องใช้เวลานานกว่าจะคุ้นเคยกับสิ่งใหม่ ๆ	0.50	0.50	0.53	0.50	0.13	0.34	0.30	0.46
4. ข้าพเจ้าชอบแพ้ต่อสิ่งต่าง ๆ ง่ายมาก	0.83	0.37	0.83	0.37	0.37	0.49	0.37	0.49
5. เป็นเรื่องลำบากใจที่เกิดเป็นข้าพเจ้า	0.83	0.37	0.73	0.45	0.33	0.47	0.10	0.30
6. ชีวิตของข้าพเจ้าเต็มไปด้วยความสับสนวุ่นวาย	0.97	0.18	1.00	0.00	0.40	0.49	0.37	0.49
7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองต่ำต้อย	0.97	0.18	0.90	0.30	0.30	0.46	0.33	0.47
8. เมื่อเทียบกับคนส่วนใหญ่ข้าพเจ้าหน้าตาไม่ดี	0.40	0.49	0.67	0.47	0.30	0.46	0.03	0.18
9. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าอยากเป็นคนอื่น	0.53	0.50	0.33	0.47	0.13	0.34	0.07	0.25
10. ข้าพเจ้าไม่สามารถเป็นที่พึ่งของใครได้	1.00	0.00	1.00	0.00	0.37	0.49	0.17	0.37
11. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในตนเอง	0.57	0.50	0.57	0.50	0.20	0.40	0.03	0.18
12. ข้าพเจ้านั่งใจลอยบ่อย ๆ	0.90	0.30	0.90	0.30	0.63	0.49	0.67	0.47
13. ข้าพเจ้าอยากเป็นเด็กมากกว่านี้	0.80	0.40	0.13	0.34	0.80	0.40	0.07	0.25
14. ข้าพเจ้าต้องมีคนคอยบอกเสมอว่าข้าพเจ้าต้องทำอะไรบ้าง	0.97	0.18	1.00	0.00	0.57	0.50	0.43	0.50
15. ข้าพเจ้ามักเสียใจในสิ่งที่ทำไปแล้ว	0.33	0.47	0.53	0.50	0.63	0.49	0.03	0.18

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ด้านตนเองทั่วไป	เด็กปกติ				เด็กป่วยโรคเรื้อรัง			
	มีพี่ป่วย โรคเรื้อรัง		มีน้องป่วย โรคเรื้อรัง		มีพี่เป็น เด็กปกติ		มีน้องเป็น เด็กปกติ	
	(n=30)		(n=30)		(n=30)		(n=30)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
16. โดยปกติข้าพเจ้าสามารถดูแลตนเอง ได้	1.00	0.00	1.00	0.00	0.80	0.40	0.37	0.49
17. ข้าพเจ้าเป็นคนค่อนข้างมีความสุข	37.0	0.49	0.07	0.25	0.7	0.46	0.27	0.45
18. ข้าพเจ้ารู้จักตนเองดี	1.00	0.00	0.97	0.18	0.53	0.50	1.00	0.00
19. ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจและยึดมั่น การตัดสินใจโดยไม่เปลี่ยนแปลง	0.73	0.45	0.60	0.49	0.57	0.50	0.10	0.30
20. ข้าพเจ้าไม่ชอบอยู่กับคนอื่น	0.70	0.46	0.57	0.50	0.53	0.50	0.40	0.49
21. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกอายตัวเอง	1.00	0.00	1.00	0.00	0.60	0.49	0.13	0.34
22. ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าจะมีอะไรเกิด ขึ้นกับข้าพเจ้า	0.87	0.34	0.43	0.5	0.9	0.3	1.00	0.00
23. ข้าพเจ้าไม่เคยทำอะไรประสบ ความสำเร็จ	1.00	0.00	1.00	0.00	1.00	0.00	1.00	0.00
24. ข้าพเจ้าอารมณ์เสียง่ายเมื่อถูกดู รวม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.23	0.43
	14.70	2.05	13.20	1.73	9.50	4.73	7.07	3.78

2.3 ด้านสังคม

ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคม โดยรวมพบว่าเด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรังมีค่าคะแนนเฉลี่ยทางด้านสังคมโดยรวมสูงสุด กล่าวคือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.37 ($SD = .71$) และกลุ่มเด็กป่วยที่มีน้องปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยทางด้านสังคมโดยรวมต่ำสุดคือ มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.83 ($SD = 1.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปกติที่มีพี่หรือน้องป่วยโรคเรื้อรัง มีค่าคะแนนความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่หรือน้องปกติทุกข้อ โดยเฉพาะข้อ 2 “ข้าพเจ้าเป็นที่นิยมหรือเป็นขวัญใจในหมู่เพื่อน

วัยเดียวกัน” เท่ากับ 1 ในขณะที่เด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่หรือน้องมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ .37, .13 ตามลำดับ เด็กป่วยโรคเรื้อรังจะรับรู้ว่าคุณค่าของตัวเองดีกว่าเด็กปกติ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคมแยกรายข้อ

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ด้านสังคม	เด็กปกติ				เด็กป่วยโรคเรื้อรัง			
	มีพี่ป่วย โรคเรื้อรัง		มีน้องป่วย โรคเรื้อรัง		มีพี่เป็น เด็กปกติ		มีน้องเป็น เด็กปกติ	
	(n=30)		(n=30)		(n=30)		(n=30)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ใคร ๆ รู้สึกสนุกเมื่ออยู่กับข้าพเจ้า	0.93	0.25	1.00	0.00	0.57	0.50	0.10	0.30
2. ข้าพเจ้าเป็นที่นิยมหรือเป็นขวัญใจ ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน	1.00	0.00	1.00	0.00	0.37	0.49	0.13	0.34
3. เพื่อน ๆ มักคล้อยตามความคิดเห็น ของ ข้าพเจ้า	0.90	0.30	1.00	0.00	0.30	0.46	0.10	0.30
4. คนอื่นได้รับคำชื่นชมมากกว่า ข้าพเจ้า	0.90	0.30	0.90	0.30	0.50	0.50	0.10	0.30
5. ข้าพเจ้าเป็นที่รักใคร่ของผู้อื่น ได้ง่าย	0.90	0.30	0.93	0.25	0.93	0.25	1.00	0.00
6. ข้าพเจ้าไม่ชอบอยู่กับคนอื่น	0.73	0.45	0.53	0.50	0.40	0.49	0.30	0.46
7. เพื่อน ๆ วิพากษ์วิจารณ์ข้าพเจ้า บ่อย ๆ	0.77	0.43	1.00	0.00	0.67	0.47	0.10	0.30
รวม	6.13	.77	6.37	.71	3.73	2.11	1.83	1.51

2.4 ด้านบิคารมราคา

ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านบิคารมราคาเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่ปกติมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 7.40 ($SD = 1.59$) ต่ำสุดคือกลุ่มเด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรัง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.87 ($SD = 3.09$) นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กป่วยโรคเรื้อรัง มีค่าคะแนนเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าเด็กปกติ ซึ่งบ่งบอกถึงสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครอบครัวกับเด็กป่วยโดยเฉพาะในข้อ 8 “เมื่อข้าพเจ้าอยู่บ้านไม่มีใครสนใจข้าพเจ้ามากนัก” แสดงให้เห็นว่าเด็กป่วยโรคเรื้อรังรู้สึกว่าคุณค่าตนเองเป็นที่สนใจของบิคารมราคามากกว่าเด็กปกติที่เป็นพี่หรือน้อง

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านบิคารมารดาแยกรายข้อ

ความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ด้านบิคารมารดา	เด็กปกติ				เด็กป่วยโรคเรื้อรัง			
	มีพี่ป่วย		มีน้องป่วย		มีพี่เป็น		มีน้องเป็น	
	โรคเรื้อรัง		โรคเรื้อรัง		เด็กปกติ		เด็กปกติ	
	(n=30)		(n=30)		(n=30)		(n=30)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่ออยู่บ้าน	0.73	0.45	0.70	0.46	0.93	0.25	0.97	0.18
2. พ่อแม่เข้าใจในความรู้สึกของข้าพเจ้า	0.97	0.18	0.73	0.45	1.00	0.00	0.97	0.18
3. พ่อแม่ตั้งความหวังในตัวข้าพเจ้าสูงเกินไป	0.17	0.37	0.00	0.00	0.77	0.43	0.87	0.34
4. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าอยากหนีออกจากบ้าน	1.00	0.00	0.77	0.43	0.97	0.18	0.93	0.25
5. พ่อแม่เข้าใจในตัวข้าพเจ้า	0.73	0.45	0.70	0.46	0.90	0.30	0.83	0.37
6. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าพ่อแม่ห่วงใยในชีวิตข้าพเจ้า	0.77	0.43	0.67	0.47	0.90	0.30	0.93	0.25
7. ข้าพเจ้ากับพ่อแม่มีความสุขมากในการอยู่ด้วยกัน	0.77	0.43	0.67	0.47	0.90	0.30	0.93	0.25
8. เมื่อข้าพเจ้าอยู่บ้านไม่มีใครสนใจ	0.71	0.46	0.63	0.49	0.87	0.34	0.93	0.25
รวม	5.83	1.80	4.87	3.09	7.40	1.59	7.07	1.40

2.5 ด้านโรงเรียน

ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียน โดยรวมพบว่าเด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรังมีค่าคะแนนเฉลี่ยทางด้านโรงเรียนสูงสุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ($SD = 1.51$) ในขณะที่กลุ่มเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีน้องปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.03 ($SD = 1.12$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าเด็กปกติที่มีพี่หรือน้องป่วยโรคเรื้อรัง มีค่าคะแนนความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนเฉลี่ยรายข้อสูงกว่ากลุ่มเด็กป่วยโรคเรื้อรังทุกข้อ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนแยกรายข้อ

ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ด้านโรงเรียน	เด็กปกติ				เด็กป่วยโรคเรื้อรัง			
	มีพี่ป่วย		มีน้องป่วย		มีพี่เป็น		มีน้องเป็น	
	โรคเรื้อรัง		โรคเรื้อรัง		เด็กปกติ		เด็กปกติ	
	(n=30)		(n=30)		(n=30)		(n=30)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1. ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจในการพูดหน้าชั้นเรียน	0.50	0.50	0.57	0.50	0.20	0.40	0.00	0.00
2. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่ออยู่ที่โรงเรียน	0.93	0.25	1.00	0.00	0.30	0.46	0.10	0.30
3. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าท้อแท้เมื่ออยู่โรงเรียน	0.93	0.25	1.00	0.00	0.37	0.49	0.10	0.30
4. ในการทำอะไรข้าพเจ้าทำอย่างเต็มความสามารถ	0.97	0.18	0.97	0.18	0.63	0.49	0.70	0.46
5. ครูทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองไม่ด้อยค่าเท่าที่ควร	0.90	0.30	1.00	0.00	0.30	0.46	0.13	0.34
รวม	4.23	3.78	4.53	1.51	1.83	1.40	1.03	1.12

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

1. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวม

จากตาราง 9 พบว่า เด็กทั้ง 4 กลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 38.77, df = 119$) และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของค่าคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเป็นรายข้อด้วยวิธี Scheffe ดังตาราง 10 พบว่าเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีน้องปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าทุกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่ปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่ากลุ่มเด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรังและเด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม โดยใช้ สถิติ One-Way ANOVA (Max = 44, Min=0)

กลุ่มเด็ก	คะแนนความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (Max = 44, Min=0)				
	$\bar{X}$	SD	F	df	P-value
1. เด็กปกติที่มีพี่ป่วย	32.30	4.45	38.77	119.00	.01
2. เด็กปกติที่มีน้องป่วย	30.30	4.79			
3. เด็กป่วยที่มีพี่ปกติ	23.30	7.65			
4. เด็กป่วยที่มีน้องปกติ	18.07	5.39			

ตารางที่ 10 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (Max = 44, Min=0)

กลุ่มเด็ก	$\bar{X}$	ที่มีพี่ป่วย	กลุ่ม เด็กปกติ	กลุ่มเด็กป่วย	กลุ่มเด็กป่วย
		กลุ่มเด็กปกติ	ที่มีน้องป่วย	ที่มีพี่ปกติ	ที่มีน้องปกติ
1. เด็กปกติที่มีพี่ป่วย	32.30	-	-	**	**
2. เด็กปกติที่มีน้องป่วย	30.30	-	-	**	**
3. เด็กป่วยที่มีพี่ปกติ	23.30	-	-	-	**
4. เด็กป่วยที่มีน้องปกติ	18.07	-	-	-	-

** $p < .01$

2. ทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตนเองทั่วไป

พบว่าเด็กทั้ง 4 กลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตนเองทั่วไป

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 32.32, df = 119$) ดังแสดงในตาราง 11 และเมื่อทำการทดสอบรายคู่พบว่า กลุ่มเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีน้องปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยทั่วไปต่ำกว่ากับทุกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่ปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตน โดยทั่วไปต่ำกว่ากับกลุ่มเด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรังและเด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรัง ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตนเองทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม โดยใช้สถิติ One-Way ANOVA (Max = 24, Min=0)

กลุ่มเด็ก	คะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตนเองทั่วไป				
	$\bar{X}$	SD	F	df	P-value
1. เด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรัง	14.70	2.05	32.34	119	.01
2. เด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรัง	13.20	1.73			
3. เด็กป่วยโรคเรื้อรังมีพี่ปกติ	9.50	4.73			
4. เด็กป่วยโรคเรื้อรังมีน้องปกติ	7.07	3.78			

ตารางที่ 12 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตนทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (Max = 24, Min=0)

กลุ่มเด็ก	$\bar{X}$	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4
1 เด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรัง	14.70	-	-	*	*
2 เด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรัง	13.20	-	-	*	*
3 เด็กป่วยโรคเรื้อรังมีพี่ปกติ	9.50	-	-	-	*
4 เด็กป่วยโรคเรื้อรังมีน้องปกติ	7.07	-	-	-	-

* $p < .05$

3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคม พบว่าเด็กทั้ง 4 กลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 70.32, df = 119$) ดังแสดงในตาราง 13 และเมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่กับเด็กแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มเด็กป่วยที่มีน้องปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคมต่ำกว่ากับทุกกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเด็กป่วยที่มีพี่ปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคมต่ำกว่ากับกลุ่มเด็กปกติที่มีพี่ป่วยและเด็กปกติที่มีน้องป่วย ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม โดยใช้สถิติ One-Way ANOVA (Max = 7, Min=0)

กลุ่มเด็ก	ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคม				
	$\bar{X}$	SD	F	df	P-value
1. เด็กปกติที่มีพี่ป่วย	6.13	.77	70.32	119	.01
2. เด็กปกติที่มีน้องป่วย	6.37	.71			
3. เด็กป่วยที่มีพี่ปกติ	3.73	2.11			
4. เด็กป่วยที่มีน้องปกติ	1.83	1.51			

ตารางที่ 14 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่าง โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (Max = 7, Min=0)

	$\bar{X}$	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4
กลุ่ม 1 เด็กปกติที่มีพี่ป่วย	6.13	-	-	*	*
กลุ่ม 2 เด็กปกติที่มีน้องป่วย	6.37	-	-	*	*
กลุ่ม 3 เด็กป่วยที่มีพี่ปกติ	3.73	-	-	-	-
กลุ่ม 4 เด็กป่วยที่มีน้องปกติ	1.83	-	-	-	-

* $p<.05$

4. ทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านบิคารมารคาพบว่าเด็กทั้ง 4 กลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านบิคารมารคาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 10.04, df = 119$) ดังแสดงในตาราง 15 และเมื่อทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่กับเด็กแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มเด็กป่วยที่มีน้องปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยที่แตกต่างกับกลุ่มเด็กปกติที่มีพี่และน้องป่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตาราง 16

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านบิคารมารดาของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มโดยใช้สถิติ One-Way ANOVA (Max = 8, Min=0)

กลุ่มเด็ก	ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านบิคารมารดา				
	$\bar{X}$	SD	F	df	P-value
1. เด็กปกติที่มีพี่ป่วย	5.83	1.80	10.04	119	.01
2. เด็กปกติที่มีน้องป่วย	4.87	3.09			
3. เด็กป่วยที่มีพี่ปกติ	7.40	1.59			
4. เด็กป่วยมีน้องปกติ	7.07	1.40			

ตารางที่ 16 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านบิคารมารดาของกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (Max = 8, Min=0)

	$\bar{X}$	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4
กลุ่ม 1 เด็กปกติที่มีพี่ป่วย	5.83	-	-	-	*
กลุ่ม 2 เด็กปกติที่มีน้องป่วย	4.87	-	-	-	*
กลุ่ม 3 เด็กป่วยที่มีพี่ปกติ	7.40	-	-	-	-
กลุ่ม 4 เด็กป่วยมีน้องปกติ	7.07	-	-	-	-

* $p < .05$

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนพบว่าเด็กทั้ง 4 กลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 70.35, df = 119$) ดังแสดงในตาราง 17 และเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนเป็นรายคู่พบว่ากลุ่มเด็กป่วยที่มีน้องปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าทุกกลุ่ม และเด็กป่วยที่มีพี่ปกติมีคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนต่ำกว่าเด็กปกติที่มีพี่และน้องป่วย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
ในแต่ละกลุ่มโดยใช้สถิติ One-Way ANOVA (Max = 5, Min=0)

กลุ่มเด็ก	ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียน				
	$\bar{X}$	SD	F	df	P-value
1. เด็กปกติที่มีพี่ป่วย	4.32	3.78	77.35	119	.01
2. เด็กปกติที่มีน้องป่วย	4.53	1.51			
3. เด็กป่วยที่มีพี่ปกติ	1.83	1.40			
4. เด็กป่วยมีน้องปกติ	1.03	1.12			

ตารางที่ 18 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้าน
โรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe (Max = 5, Min=0)

	$\bar{X}$	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4
กลุ่ม 1 เด็กปกติที่มีพี่ป่วย	4.23	-	-	*	*
กลุ่ม 2 เด็กปกติที่มีน้องป่วย	4.53	-	-	*	*
กลุ่ม 3 เด็กป่วยที่มีพี่ปกติ	1.83	-	-	-	*
กลุ่ม 4 เด็กป่วยมีน้องปกติ	1.03	-	-	-	-

* $p<.05$